

ጥዕና

መሰል ክንክን ጥዕና

ናብ ጀኔቫ ሕጂ ዝኣተኹም እሞ፡ ተጠቀምቲ ናይ'ቶም ብትካል ሆስፒታል ጀነራል ዝወሃቡ ኣገልግሎታት ዲኹም? ብዛዕባ ጥዕናን መሰል ክንክን ጥዕናን ሕቶታት ኣለኩም ዶ?

እዚ ሰነድ እዚ ናይ'ዞም ዝሰዕቡ ሕቶታት መልሲ ዝሓዘ እዩ።

1. መርቡብ ክንክን ሓተትቲ ዕቕዓባ
2. እዚ መርቡብ ክንክን ሓተትቲ ዕቕዓባ ብኸመይ ኣገባብ ይሰርሕ?
3. ኣብ ግዜ ህጹጽ እዋን እንታይ ክትገብሩ ይግበእኩም
4. ውላድኩም ጥዕና ምስ ዘይርከብ እንታይ ክትገብሩ ይግበእኩም
5. እቶም ብሓኪመይ እተጻሕፉለይ መድሃኒታት ብኸመይ ኣገባብ ክረኽቦም እኽእል?
6. ብኸመይ ክንክን ጥዕና ኣሰናን ትረኽቡ
7. ብኸመይ ጽምዲ መነጽር ትረኽቡ
8. እቶም ባዕልኹም ክትሸፍንዎም ዝግበእኩም ሕክምናዊ ወጻኢታት ከመይ ዝኣመሰሉ እዮም?
9. ኣብ እዋን ፍጻመ ሓደጋ እንታይ ኣጋጢሙ?

1. መርበብ ክንክን ሓተትቲ ዕቕጥ

ኣብ ሰዊዘርላንድ፡ መድሕን ጥዕና ግዴታዊ እዩ። ብመንገዲ ሰዊዝ ሪስክ (Swiss Risk)ን ኬር ኤስ.ኤይን (Care SA)ን ናይ ጥዕና መድሕን ኣቲኹም ኣለኹም።

ምስ መጻእኩም፡ ማሕበራዊ ስራሕተኛኹም ፕሮጀክሽን ሰርቲፊኬት መድሕን ጥዕና ክህበኩም እዩ። መሰል ክንክን ጥዕና ንምርካብ እዚ ክድልዩኩም እዩ።

ምክትታል ጥዕናኹም ኣብ ውሽጢ ስርተዓተ ቅጥዒ ክንክን ቴትሮርክ እዩ ክካየድ፡ እዚ ማለት ከኣ፡ ካብ *Programme santé migrants* (PSM) ወይ ምስ'ዚ ኔትሮርክ ካብ ዝተኣሳሰሩ ማሕበር ናይ ውልቂ ሓካይም ቀዳማይ ዝሕክመኩም ዶክተር ክምደበልኩም እዩ።

በዚ ቀዳማይ ዶክተርኩም ዝእዘዘልኩም መድድሃነት፡ ካብ ማርማሲ ኣብ PharmAsile ኔትሮርክ ክትረኽብኩም ኣለኩም። ምስ መጻእኩም እትረኽቡኩም ነርስ ክትመርሓኩምን ስም ናይ'ቲ ቀዳማይ ዝሕክመኩም ውልቃዊ ዶክተርኩም ክትሕብረኩምን እዩ።

ዝኾነ ኣካላዊ ወይ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጸገማት ጥዕና፡ ምስ ነርስኩም ወይ ዶክተርኩም ብምሉእ ርእሰ ተኣማንነት ክትዝትይሉ ኣለኩም።

2. እዚ መርበብ ክንክን ሓተትቲ ዕቕጥ ብኸመይ ኣገባብ ይሰርሕ፡

ንዓባይቲ ሰባት

ዓባይቲ ሰባት ነቲ ዝተመደበሎም ቀዳማይ ዶክተርም ክውከስዎ ደኣ ኣለዎም እምበር ንዝኾነ ካልእ ዶክተር ክውከሱ የብሎምን። እቲ ዶክተር ኣገዳሲ ኮይኑ እንተደኣ ረኺቡዎ፡ እቲ ሕሙም ናብ ስፔሻሊስት ክልኣኹን ናይ "መልኣኺ ወይ መስደዲ ሓበሬታ" ክወሃቦን እዩ።

ብዘይካ ኣብ ጉዳይ ሓኪም ማህጸን ወይ ኦፍታልሞሎጂ፡ ካብ ዶክተርኩም ዝወሃቡኩም ናይ መልኣኺ ወይ መስደዲ ሓበሬታ ክይሓዝኩም፡ ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኩነታት ንስፔሻሊስት ክትውከሱ የብልኩምን።

ነቶም መሰነይታ ዘይብሎም ትሕቲ ዕድመ ህጻናት፡-

መሰነይታ ዘይብሎም ትሕቲ ዕድመ ህጻናት ልዕሊ ዝኾነ ሰብ ብቐዳምነት ዝሕክሞም ዶክተር ክምደበሎም ዘድልዩም እዮም። ዝመረጽዎ ዶክተር [ናይ ውልቂ ሓኪም ህጻናት፡ ሆስፒታል ህጻናት ወይ ናእሽቱ መንእሰያት ዝሕክም (*Programme santé jeune*) ክውከሱ ይኸእሉ እዮም]።

መሰል ክንክን ጥዕና ምእንቲ ክትረኽቡ እዚ ዝሰዕብ ከተውጽኡ ኣለኩም፡-

- ፍቓድ መንበሪኹም [ዓይነት ፍቓድ ኤን (N)፡ ኤፍ (F)፡ ኤስ (S) ወይ ቢ (B) ወይ ድማ ንኣገዝ ህጹጽ እዋን ደንጉኻ ናይ ምጋሽ ሰርቲፊኬት (*attestation de délai de départ*)]።
- ናይ ሰዊስ ሪስክ (Swiss Risk)ን ኬር ኤስ.ኤይ (Care SA)ን ካርድ መድሕን ጥዕና (ወይ ኣብ እዋን ምምጻእ ዝወሃብ ግዝያዊ ሰርቲፊኬት)።

ካርድኹም እንተደኣ ጠፊኡ ወይ ተሰሪቐ፡ ንማሕበራዊ ስራሕተኛኹም ወይ ንፋይናንስኩም ወይ ናይ ምምሕዳር ሓላፊኹም ተወክስዎ።

3. ኣብ ግዜ ህጹጽ እዋን እንታይ ክትገብሩ ይግባእኩም፡

ኣብ ሓባራዊ መንበሪ ማእከል ትቕመጡ እንተኮንኩም

- ኣብ እዋን ተዛማዲ ህጹጽ ረዲኤት (ንዝተወሰነ ክትጽበዩ ትኽእሉ): ኣብቲ ቦታ ተረኛ ንዘላ ካብ *Programme santé migrants* (PSM) ዝኾነት ነርስ ክትረኽቡ ወይ ኬድኩም ንቀዳማይ ዶክተርኩም ክትውከስዎ ትኽእሉ ኢኹም።
- ኣብ እዋን ቅቡል ዝኾነ ህጹጽ ረዲኤት (ክትጽበዩ ኣይትኽእሉን): ክሕብርኩምን እቲ ዝበለጸ ኣገባብ መጓዳዝያ ክመኽርኩምን ንዝኽእሉ ተረኛ ዘለዉ ጉጅለ ብዝቐልጠፈ ተወከስዎም።
- ኣብ እዋን ንሂወት ዝፈታተን ህጹጽ ረዲኤት: እቶም ተረኛ ዘለዉ ጉጅለ ናብ 144 ከምኡ 'ውን ናብ ኣምቡላንስ ክድውሉ እዮም።

ናይ ውልቂ ዝዘለኩም እንተኾይኩ:-

- ኣብ እዋን ተዛማዲ ህጹጽ ረዲኤት (ንዝተወሰነ ክትጽበዩ ትኽእሉ): ንቀዳማይ ዶክተርኩም ብመንገዲ *Programme santé migrants* (PSM) ወይ ኣብ'ቲ ናይ'ቲ ዶክተር ውልቃዊ ቤት ጽሕፈት ወይ ክሊኒክ ክትውከስዎ ይግባእኩም።
- ኣብ እዋን ቅቡል ዝኾነ ህጹጽ ረዲኤት (ክትጽበዩ ኣይትኽእሉን): ነቲ ኣብ'ቲ ኩነታት ዘሎ ዝበለጸ ዓይነት መጓዳዝያ ተጠቐምኩም:- ህዝባዊ መጓዳዝያ ወይ ታክሲ (ዝኸፈልኩምዎ ወጻኢታት ንኸምለሰልኩም ረሲት ሕተቱ) ናብ ክፍሊ ህጹጽ ረዲኤት ናይ ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል ጀኔቫ (HUG) ክትከዱ ኣለኩም።
- ኣብ እዋን ንሂወት ዝፈታተን ህጹጽ ረዲኤት ጥራይ ናብ 144 ን ናብ ኣምቡላንስን ደውሉ።

ተጠንቀቑ! ኣምቡላንስ ክትጽዎዎ እትኽእል: እትገብርዎ ዘይብልኩም ኣብ እትኾንሉ እዋንን እቲ ፍጻሜ ንሂወት ዝፈታተን ህጹጽ ረዲኤትም ምስ ዝኸውንን ጥራይ እዩ ክኸውን ዘለዎ። ነቲ ኣገልግሎት ምዕማጽ ማለት ክትቅጽዑ ኢኹም ማለት እዩ።

4. ውላድኩም ጥዕና ምስ ዘይርከብ እንታይ ክትገብሩ ይግባእኩም

ንነርስ ብመንገዲ *Programme santé migrants* (PSM) ወይ ተረኛ ሓኪም ህጻናት ክትረኽቡዎ ትኽእሉ። ህጹጽ ረዲኤት እንተደኣ ኮይኑ: ክመርሕኩም ስለዝኽእሉ: ተረኛ ንዘሎ ጉጅለ ተወከሱ። ህጻናት ናብ ክፍሊ ሕክምና ህጻናት ህጹጽ ረዲኤት ክስደዱ እዮም።

ብሮሹር “[la santé de votre enfant](#)” (ጥዕና ህጻንኩም) (ናብ ዓሰርተ ኣርባዕተ ቋንቋታት ዝተተርጎመ ኮይኑ) ህጻንኩም ንኸትከታተሉ ምኽርን ሓበሬታን ክህብኩም እዩ። ነዚ ብሮሹር ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል ጀኔቫ (HUG): ኣብ መርብብ ሓበሬታ [Bonjour Genève](#) ክትረኽቡዎ ኢኹም።

ኣፕስ ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል ጀኔቫ (HUG):-

- እዛ [Mon enfant est malade](#) (ህጻነይ ጥዕና ኣይረኽበን) ኣፕል: ጥዕና ንዘይብሉ ወይ ንዝተጎድኤ ህጻን ኣብ ምክንኻን ምኽሪ እትህብ እያ።
- እዛ [Infokids](#) ክፍሊ ሕክምና ህጻናት ህጹጽ ረዲኤት ኣፕስ: ሕማም ናይ ህጻንኩም ምስ በዓል ሞያ ምምይያጥ የድልዩ ዲዩ ኣየድልዮን ንኸውሱኑ እትሕዝቡም እያ።

5. እቶም ብሓኪመይ እተጻሕፉለይ መድሃኒታት ብኸመይ ኣገባብ ክረኽቦም እኽእል?

መድሃኒትኩም ንምርካብ:-

- ናይ ጽሑፍ መአዘዚ መድሃኒት ክህልወኩም ግድን እዩ።
- ናብ'ቲ ብማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም ዝተቐረበልኩም ኣብ PharmAsile ዝርከብ ፋርማሲ ጥራይ ክትከዱ ኣለኩም። ሓንሳብ ፋርማሲ ምስ መረጽኩም፡ ኩሉ ግዜ ናብ'ታ ዝመረጽኩምዎ ጥራይ ክትከዱ ኣለኩም።
- ናትኩም ካርድ መድሕን ጥዕና (ወይ ግዝያዊ ሰርቲፊኬት) ከምኡ ድማ ፍቓድ መንበሪኹም [ዓይነት ፍቓድ ኤን (N)፡ ኤፍ (F)፡ ኤስ (S) ወይ ቢ (B) ወይ ንሓገዝ ህጹጽ እዋን ደንጉኻ ናይ ምጋሽ ሰርቲፊኬት (attestation de délai de départ)] ክህልወኩም ኣለዎ።

ተጠንቀቑ! ብዶክተር ዘይተአዘዘ ወይ "ንክንክን ጥዕናኹም ጠቓሚ ተባሂሉ" ብዶክተርኩም ዘይፈልጠ ዝኾነ ዓይነት መድሃኒት፡ ባዕልኹም ኢኹም ክትከፍልዎ።

6. ብኸመይ መሰል ክንክን ሕክምና ስኒ ትረክብ

ሕክምና ስኒ ንክትረኽቡ፡ ካብ'ቲ ብፍቓድ ሆስፒታል ዝውሰን ትካል ሆስፒታል ጀነራል ናይ ሕክምና ስኒ ውሕስነት ክድልዩኩም እዩ። ብኸብረትኩም፡ ኣብ ትካል ሆስፒታል ጀነራል ተቐባልነትኩም ንክትረኽቡ ንኣጋዚ ሰራሕተኛኹም ተወከስዎ።

7. ብኸመይ ጽምዲ መነጻር ትረኽቡ

ጽምድ መነጻር ንክትረኽቡ፡ ካብ'ቲ ብፍቓድ ሆስፒታል ዝውሰን ትካል ሆስፒታል ጀነራል ናይ መርኣዩ ዓይነ ውሕስነት ክድልዩኩም እዩ። ብኸብረትኩም፡ ተቐባልነትኩም ንክትረኽቡ፡ ንማሕበራዊ ሰራሕተኛኹም/ምምሕዳራዊ ደገፍ ንዝህበኩም ሰራሕተኛ ተወከስዎ።

8. እቶም ባዕልኹም ክትሸፍንዎም ዝግበኣኩም ወጻኢታት ከመይ ዝኣመሰሉ እዮም?

ወጻኢታት ሕክምና ብትካል ሆስፒታል ጀነራል ዝኸፈል እዩ። ናይቲ ዝተገብረልኩም ሕክምናዊ ኣገልግሎት ናይ ክፍሊት ቅብሊት ምስ ዝወሃበኩም፡ ኣይትኸፈልዎ። ብቐልጡፍ ደኣ ናብቲ ኣጋዚ ሰራሕተኛኹም ሰደድዎ።
ቆጶራ እንተደኣ ጠሊምኩም፡ 50.00 CHF ክትቅጽዑ ኢኹም።

ተጠንቀቑ! ኣብ ናይ ሕክምና ቆጶራ ክትረከቡ ዘይትኸእሉ እንተደኣ ኮንኩም፡ ቆጶራ ጠሊምኩም ተባሂልኩም መታን ገንዘብ ክይትቅጽዑ፡ ናይ 24 ሰዓታት ዕድል ክትህቡ ኣለኩም።

9. ኣብ እዋን ፍጻመ ሓዲጋ እንታይ ኣጋጢሙ?

ብመሰረት ሸፈነ መድሕን ጥዕና፡ ኣብ እዋን ፍጻመ ሓዲጋ፡ እቲ ዘጋጥም ወጻኢታት ይሸፈነልኩም እዩ፤ እንተኾነ ነቲ ዝገበርኩምዎ ወጻኢታት ብመድሕን ምእንቲ ክኸፈለኩም፡ "ጸብጻብ ሓዲጋ" ዝብል ቅጥዒ ክትመልኡ ኢኹም። ኣብ ሰራሕ ምስ እትህልወ፡ ናይቲ ዘስርሓኩም ዘሎ ኣካል ናይ ሓዲጋ መድሕን ነቲ ንሕክምና ዘውጸእኩም ወጻኢ ክሸፍኖ እዩ።
ኣብ ኩሎም ጉዳያት፡ መድሕንኩም ብቐልጡፍ ክሳለጠልኩም እንተኾይኑ፡ ነቲ መጠትቕ (ኮሽኒየር) ናይ ሓዲጋ ጸብጻብ ክትመልእዎ ኣገዳሲ እዩ።